

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Asan/19/2020
Identifikačné číslo spisu: 7019200215
Dátum vydania rozhodnutia: 20.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7019200215.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Eriky Šobichovej, v právnej veci žalobkyne: F. I. A., Z. XX. Z. XXXX, K. B. A. XXX/X, XXX XX F. D., právne zastúpenej JUDr. Monikou Marjanovičovou, advokátkou so sídlom kancelárie Urbánkova 1562/6, 040 01 Košice, proti žalovanému: Okresnému úradu Košice, odboru opravných prostriedkov, so sídlom Komenského 52, 041 26 Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-KE-OOP2-2019/015987/HAV z 11. marca 2019 a o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/63/2019-59 z 30. januára 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Žalobkyni p r i z n á v a právo na náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

O d ô v o d n e n i e

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „správny súd“) rozsudkom č. k. 6S/63/2019-59 z 30. januára 2020 podľa ust. § 191 ods. 1 písm. c) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného Okresného úradu Košice, odboru opravných prostriedkov č. OU-KE-OOP2-2019/015987/HAV z 11. marca 2019, ako aj rozhodnutie Okresného úradu Košice, odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií č. OU-KE-OCDPK-2019/005073 z 24. januára 2019, ktorými bola žalobkyni uložená pokuta vo výške 150,- eur podľa ustanovenia § 10a ods. 2 zákona č. 488/2013 Z. z. o diaľničnej známke a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 488/2013 Z. z.“) za to, že sa dopustila spáchania správneho deliktu tým, že 8. januára 2017 v čase o 14:42:28 hod. užívala vymedzený úsek cesty D1, 348,47 km, smer PP motorovým vozidlom do 3,5 ton, kategórie M1, značky CHEVROLET CRUZE, identif. číslo vozidla VIN: A. s evidenčným číslom (M.) A. bez úhrady diaľničnej známky; a súčasne zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania a priznal žalobkyni právo na úplnú náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku správny súd skonštatoval, že z obsahu spisovej dokumentácie žalovaného vyplýva skutkový stav, podľa ktorého žalobkyňa 8. januára 2017 v čase o 14:42:28 hod. užívala vymedzený úsek cesty DI, 348,47 km, smer PP, vozidlom KE583KI bez úhrady diaľničnej známky, tak ako je vymedzený skutok v rozhodnutí správneho orgánu prvého a druhého stupňa, so svojim motorovým vozidlom zn. CHEVROLET CRUZE, VIN: A., s tým, že na vozidlo mala žalobkyňa riadne zakúpenú a zaregistrovanú diaľničnú známku, avšak diaľničnú známku žalobkyňa zakúpila na svoje vozidlo zn. CHEVROLET CRUZE, VIN: A. 9. júna 2016, s tým rozdielom, že evidenčné číslo vozidla v čase zakúpenia známky bolo K. Následne v priebehu roka 2016, z dôvodu, že žalobkyňa zmenila priezvisko, došlo k zmene adresy jej bydliska, prehlásila na príslušnom dopravnom inšpektoráte vozidlo z okresu Trebišov do okresu Košice, v dôsledku čoho jej bolo pre vozidlo vystavené nové osvedčenie o evidencii vozidla a pridelené nové evidenčné vozidla A.. Z osvedčenia o evidencii vozidla je zrejmé, že sa stále jedná o to isté vozidlo zn. CHEVROLET CRUZE, VIN: A., ktoré nezmenilo majiteľa, ale došlo len k zmene osobných údajov vlastníka vozidla.

3. Správny súd ďalej uviedol, že vyhodnotiac daný skutkový stav, aplikujúc naň príslušné citované ustanovenia zákona č. 488/2013 Z. z. dospel k záveru, že aj keď posudzované konanie žalobkyne formálne napĺňa skutkovú podstatu správneho deliktu žalobkyne ako prevádzkovateľa motorového vozidla podľa ust. § 10a ods. 1 zákona č. 488/2013 Z. z., považuje v tejto spojitosti za potrebné zdôrazniť, čo je v súlade aj s ustálenou judikatúrou správnych súdov Slovenskej republiky, že pri naplnení skutkovej podstaty správneho deliktu je potrebné mať na zreteli, či došlo aj k naplneniu materiálnej stránky správneho deliktu, to znamená, či ide o také konanie žalobkyne, ktoré je spoločensky neprijateľné, vzhľadom na okolnosti prípadu. Správne súdy vo svojich rozhodnutiach už viackrát vyslovili názor, že čisto materiálne poňatie administratívneho deliktu by bolo zrejme problematické, avšak čisto formálne poňatie posudzovaného konania žalovaným by mohlo viesť k neprimeranej tvrdosti a v konečnom dôsledku k nespravodlivosti v postihu žalobkyne. Skúmanie materiálneho znaku deliktu hrá preto kľúčovú úlohu v takých prípadoch, kedy neposudzovanie správneho deliktu v tomto materiálnom zmysle by viedlo k prílišnému formalizmu a k postihovaniu nepatrných porušení právnych povinností, navyše neuložených zákonom, ale VOP, ktoré nemajú žiadne právne následky. Tým by nebol naplnený účel správneho trestania a dochádzalo by aj k znižovaniu autority správnych orgánov. Argumentácia žalovaného správneho orgánu sa v uvedenom smere materiálnej stránky správneho deliktu v preskúmanom rozhodnutí nevyskytuje (v uvedenom kontexte poukázal správny súd aj na napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave vo veci sp. zn. 14S/3/2017 z 25. apríla 2018 a rozsudky Krajského súdu v Košiciach vo veci sp. zn. 8S/2/2018 z 20. septembra 2018, resp. sp. zn. 6S/88/2018 z 11. apríla 2019) a preto ho považoval za také, ktoré vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného pre uvedené nedostatky materiálnej stránky správneho deliktu vo veci žalobkyne má za následok nezákonnosť rozhodnutia.

4. Správny súd uzavrel, že dôvodom zrušenia žalobou napadnutého rozhodnutia je teda predovšetkým absencia materiálnych dôvodov potrebných k záveru, ktorý uviedol žalovaný vo svojom rozhodnutí, keď pri formálnom posudzovaní skutkového stavu nebral do úvahy významný aspekt spravodlivosti administratívneho konania, v ktorom sa zohľadňuje aj tzv. materiálny znak správneho deliktu. V tomto smere sa žalovaný nevysporiadal dôsledne s obsahom argumentácie žalobkyne v podanom odpore, kde namietala, že predmetné motorové vozidlo zn. CHEVROLET CRUZE, VIN: A. malo zaplatenú diaľničnú známku za celý rok 2016, platnú do 31. januára 2017, čo bolo v konaní nesporne preukázané.

5. Správny súd súčasne zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania, z dôvodu aby podal návrh na začatie konania o súlade právneho predpisu, resp. jeho časti podľa čl. 125 Ústavy SR, a to vzhľadom na vyslovený právny názor správneho súdu v odôvodnení rozhodnutia pri vyhlásení rozsudku zo 16. januára 2020, keďže podľa žalovaného ide o rozpor zákonného ustanovenia § 5 ods. 4 zákona č. 488/2013 Z. z. v znení zákona s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR a s čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR, keď tento taktiež nepovažoval za opodstatnený, pretože po porade senátu dospel k záveru, že ust. § 5 ods. 4 zákona č. 488/2013 Z. z. nie je v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR.

6. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 S.s.p. a žalobkyni, ktorá bola v konaní úspešná, priznal právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

7. Proti rozsudku správneho súdu podal v zákonnej lehote žalovaný (sťažovateľ) kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., v ktorej namietal, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenie veci. Navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil správne mu súdu na ďalšie konanie.

8. V odôvodnení kasačnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že správny súd ústavne nekonformne vykladal a aplikoval ustanovenie § 10a ods. 1 zákona č. 488/2013 Z. z. v spojení s jeho názorom. Sťažovateľ namietal, že v uvedenom konaní ide o spáchanie správneho deliktu, nie o spáchanie priestupku, pričom s uvedenou skutočnosťou sa správny súd v celom konaní nevysporiadal a počas celého konania si tieto dva inštitúty zamieňal. V odôvodnení svojho rozhodnutia argumentuje podaným odporom, a touto situáciou akoby konanie ďalej nepokračovalo. Ani v najmenšom neprihliadol na zásadné námietky sťažovateľa v rozhodnutí a stanoviskách k žalobe, čo má za následok vydanie zmätočného, nepreskúmateľného a predovšetkým rozhodnutia, ktoré nemá oporu v zákone. Sťažovateľ ďalej namietal, že výklad ustanovení § 5 ods. 1 a § 5 ods. 4 zákona č. 488/2013 Z. z. správnym súdom možno hodnotiť výrazom zjavného a neodôvodneného vybočenia (excesu) zo štandardného výkladu (a predstavuje tým nepredvídateľnú interpretačnú ľubovôľu), resp. je v rozpore so všeobecne uznávanými zásadami zákonnosti. Sťažovateľ ďalej tvrdil, že správny súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s jeho (pre vec podstatnými) odvolacími námietkami, v dôsledku čoho nemožno napadnutý rozsudok považovať za jasný a zrozumiteľný, tzn. za riadne odôvodnený. S poukazom na judikatúru súdov nižšieho stupňa správny súd v podstate len odkázal na odôvodnenie rozsudku týchto súdov, ktoré nemožno aplikovať na tento prípad.

9. Sťažovateľ ďalej uviedol, že vzhľadom na obsah administratívneho spisu mal za to, že správny orgán prvého stupňa obstaral všetky do úvahy pripadajúce dôkazy na základe ktorých bezpochyby ustálil skutkový stav. Sťažovateľ uviedol, že pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu konania, pre ktoré bola žalobkyni uložená pokuta, je potrebné vziať do úvahy viaceré právne skutočnosti, a síce, že zodpovednosť za spáchanie správneho deliktu je založená na objektívnom princípe, čo znamená, že sa posudzuje bez ohľadu na zavinenie. Fakticky ide o zodpovednosť za výsledok, nakoľko subjektívna stránka (zavinenie) nie je súčasťou skutkovej podstaty prejednávaneho správneho deliktu. Obdobne to platí aj o namietanej materiálnej stránke správneho deliktu. Je to dané tým, že už len samotná skutočnosť, že určité ľudské konanie, správanie, je zákonodarcom (v osobitnom zákone) formálne vyhlásené za správny delikt, vyjadruje jeho spoločenskú nebezpečnosť, závažnosť, neprijateľnosť. V tomto prípade sa spoločenská nebezpečnosť, neprijateľnosť spája aj s generálnym pôsobením na ostatné subjekty. Nemožno predsa ospravedlňovať prevádzkovateľov, ktorí na základe predkladaných rôznych subjektívnych (často irelevantných) dôvodov, v ktorých sa odvolávajú na neznalosť, opomenutie, šikanu správneho orgánu a pod., si neplnia povinnosti ustanovené zákonom. Materiálny znak je tak subsumovaný a konzumovaný formálnym znakom protiprávnosti, čo znamená, že typová závažnosť je vyjadrená len nepriamo znakmi formálnej stránky skutkovej podstaty (skutkových podstát) správneho deliktu. Z uvedeného vyplýva, že na spáchanie správneho deliktu postačuje naplnenie formálnych znakov skutkovej podstaty s prihliadnutím na fakt, že skutková podstata správneho deliktu nezahŕňa materiálny prvok. Žalovaný preto je toho názoru, že obidva správne orgány postupovali správne, keď pri svojom rozhodovaní nebrali do úvahy materiálne korektív.

10. V pokračovaní kasačnej sťažnosti sťažovateľ ďalej uviedol, že jemu ako orgánu štátu zo zákonného ustanovenia § 3 ods. 1 zákona o správnom konaní predovšetkým vyplýva chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Bez ohľadu na uvedené sťažovateľ si zastáva názor, že k naplneniu materiálneho znaku správneho deliktu došlo a dochádza, a to v podobe nákladov štátu spojených s prejednaním správneho deliktu. Ide o nie nezanedbateľne náklady materiálno - technické, personálne, finančné. Nad rámec veci a na účely väčšej presvedčivosti svojho právneho záveru sťažovateľ považuje za potrebné uviesť, že je neprímerané prizerať sa na tento problém zo strany správneho súdu takouto jednoduchou optikou s

tvrdením, že porušovaním povinností zo strany prevádzkovateľov vozidiel (nedôvodným ospravedlňovaním, až bagatelizovaním porušovania zákonom stanovených povinností) štátu nie je spôsobená žiadna škoda. Správny súd ako orgán štátu sa podľa názoru sťažovateľa musí vyrovnávať so všetkými hľadiskami pre uloženie pokuty a nie iba s niektorými, žalobkyňou vybranými. Inak sa takého rozhodnutie stáva nepreskúmateľné.

11. Žalobkyňa svoje právo nevyužila a v správnom súdom stanovenej lehote sa ku kasačnej sťažnosti žalovanej nevyjadřila.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 S.s.p.), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania zastúpený v súlade s ustanovením § 449 ods. 1 S.s.p., preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 20. augusta 2020 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

13. Kasačný súd po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku správneho súdu preskúmal rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, skúmal aj napadnuté oznámenia žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce najmä z toho pohľadu, či sa správny súd vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutých oznámení žalovaného správneho orgánu.

14. Kasačný súd úvodom konštatuje, že skutkový stav, tak ako bol zistený správnymi orgánmi, nebol vo veci sporný a teda je nepochybné, že žalobkyňa 8. januára 2017 v čase o 14:42:28 hod. užívala vymedzený úsek cesty Dl, 348,47 km, smer PP, so svojim motorovým vozidlom zn. CHEVROLET CRUZE, VIN: A. s EČV A., s tým, že na vozidlo mala žalobkyňa riadne zakúpenú a zaregistrovanú diaľničnú známku, avšak diaľničnú známku žalobkyňa zakúpila na svoje vozidlo zn. CHEVROLET CRUZE, VIN: A. 9. júna 2016, kedy bolo evidenčné číslo vozidla (v čase zakúpenia známky) K..

15. Sporným v konaní zostalo, či porušenie povinností vyplývajúcich žalobkyňi zo Všeobecných obchodných podmienok Správcu výberu úhrady diaľničnej známky - Zmena údajov v evidencii úhrady Diaľničnej známky, v kontexte s evidenčnou zmenou, ku ktorej vo vzťahu k motorovému vozidlu, ktorého je žalobkyňa držiteľkou, došlo, zakladá v nadväznosti na užívanie vymedzeného úseku cesty Dl naplnenie znakov skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 10a ods. 1, ods. 2 k § 4 ods. 2 zákona č. 488/2013 Z. z..

16. Kasačný súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku správneho súdu, závery správneho súdu považuje za skutkovo aj právne správne a rozsudok považuje za vyčerpávajúco odôvodnený. Vzhľadom na to, že predmetom kasačnej sťažnosti je totožné právne posúdenie, s ktorým posúdením sa kasačný súd plne stotožňuje, plne naň odkazuje bez toho, aby opakovane dôvody tam uvedené.

17. Na zdôraznenie správnosti rozsudku správneho súdu kasačný súd uvádza, že na objasnenie a sankcionovanie predmetného správneho deliktu musia byť obligatórne naplnené a zistené všetky štyri znaky skutkovej podstaty správneho deliktu - subjekt, subjektívna stránka, objekt, objektívna stránka (kumulatívne), pričom v prípade, žeby čo i len jeden znak skutkovej podstaty nebol objasnený, nemožno potom hovoriť o správnom delikte. Ak pri niektorej časti skutkovej podstaty existujú pochybnosti o jej existencii a nebola preukázaná nado všetku pochybnosť, uplatní sa zásada *in dubio pro reo* (v pochybnostiach v prospech obvineného).

18. Z povahy správneho deliktu podľa § 10a ods. 1, ods. 2 k § 4 ods. 2 zákona č. 488/2013 Z. z. vyplýva, že objektom skutkovej podstaty správneho deliktu, teda spoločensky chráneným záujmom, je fiškálny záujem štátu manifestovaný v povinnosti prevádzkovateľa vozidla zabezpečiť, aby pri užívaní vymedzených úsekov ciest vozidlom alebo jazdnou súpravou bola splnená povinnosť úhrady diaľničnej

známky. V konaní je nepochybné, že vo vzťahu k motorovému vozidlu zn. CHEVROLET CRUZE, VIN: A. poplatková povinnosť splnená bola, hoc táto nebola správne zaevidovaná, tzn. pri užívaní vymedzených úsekov ciest týmto vozidlom bola splnená povinnosť úhrady diaľničnej známky, a teda fiškálny záujem štátu nebol dotknutý. Objekt skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 10a ods. 1, ods. 2 k § 4 ods. 2 zákona č. 488/2013 Z. z. nie je naplnený, tzn. nie sú naplnené a zistené všetky štyri znaky skutkovej podstaty správneho deliktu, a teda nejde o správny delikt.

19. Na uvedený záver o absencii naplnenia znakov skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 10a ods. 1, ods. 2 k § 4 ods. 2 zákona č. 488/2013 Z. z. nemá vplyv ani žalovanou odkazovaná nehospodárnosť a nákladnosť správneho konania a nákladov na vybudovanie a udržiavanie elektronického kontrolného systému, keď sankcionované nie je porušenie povinností prevádzkovateľa vozidla vyplývajúcich z Všeobecných obchodných podmienok Správcu výberu úhrady diaľničnej známky - Zmena údajov v evidencii úhrady Diaľničnej známky, ale užívanie vymedzených úsekov ciest bez úhrady diaľničnej známky.

20. Vzhľadom na uvedené závery sa potom kasačný súd ďalšími námietkami žalovaného nezaoberal, keď tieto neboli spôsobilé ovplyvniť správnosť rozhodnutia správneho súdu. Vychádzajúc z uvedeného a s ohľadom na to, že vznesené kasačné námietky neboli spôsobilé na zmenu, alebo zrušenie napadnutého rozsudku, kasačný súd kasačnú sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú zamietol podľa § 461 S.s.p..

21. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 467 ods. 1 S.s.p.. Žalovaný (sťažovateľ) nebol v kasačnom konaní úspešný, preto mu kasačný súd právo na náhradu trov kasačného konania nepriznal, zatiaľ čo právo na plnú náhradu trov kasačného konania priznal plne úspešnej žalobkyni. O výške náhrady trov rozhodne správny súd samostatným uznesením.

22. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v pomere hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 k § 463 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok n i e j e prípustný.